Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

29. listopada 2015.*

„Žalba – Arbitražna klauzula – Sedmi okvirni program za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. 2013.) – Ugovori o financijskoj podršci Europske unije projektima Perform i Oasis – Nepravilnosti utvrđene prilikom revizije drugih projekata – Komisijina odluka o obustavi isplate naknade za iznose koje je korisnik predujmio – Prihvatljivi troškovi – Iskrivljavanje elemenata spisa“

U predmetu C-78/14 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 13. veljače 2014.,

Europska komisija, koju zastupaju D. Triantafyllou, B. Conte i R. Lyal, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu,

tužitelj,

a druga stranka postupka je:

ANKO AE Antiprosopeion, Emporiou kai Viomichanias, sa sjedištem u Ateni (Grčka), koji zastupaju V. Christianos i S. Paliou, *dikigoroi*,

tužitelj u prvom stupnju,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano, potpredsjednik Suda u svojstvu predsjednika prvog vijeća, F. Biltgen, A. Borg Barthet, M. Berger (izvjestiteljica) i S. Rodin, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: L. Hewlett, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 11. prosinca 2014.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 5. ožujka 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: grčki

Presudu

1 Svojom žalbom Europska komisija od Suda zahtijeva da ukine presudu Općeg suda Europske unije od 12. prosinca 2013., ANKO/Komisija (T-117/12, EU:T:2013:643, u daljnjem tekstu: pobijana presuda) kojom joj je naloženo da društvu ANKO AE Antiprosopeion, Emporiou kai Viomichanias (u daljnjem tekstu: ANKO) plati iznose u pogledu kojih je na temelju točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta u Prilogu II. ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava projektima Perform i Oasis obustavila isplatu (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti), uvećane za kamate.

Pravni okvir

2 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1906/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta u aktivnostima u okviru Sedmog okvirnog programa te za širenje rezultata istraživanja (2007. – 2013.) (SL L 391, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 40., str. 52.), u okviru koji je utvrđen Odlukom br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) (SL L 412, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 23., str. 273.), a osobito Specifičnim programom „Suradnja“, Komisija Europskih zajednica, nastupajući za račun Zajednice, sklopila je 19. prosinca 2007. i 21. siječnja 2008. ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava br. 215754 i 215952 s društvima Siemens SA i FIMI Srl, u svojstvu koordinatora dvaju različitih konzorcija u kojima je sudjelovao i ANKO.

3 Predmet tih ugovora bilo je financiranje projekta „Otvorena arhitektura za pristupne usluge, integraciju i normizaciju“ (projekt Oasis) kao i projekta „Složeni višeparametarski sustav za učinkovitu i trajnu procjenu i praćenje motoričke sposobnosti u slučaju Parkinsonove bolesti i drugih neurodegenerativnih bolesti (projekt Perform).

4 Na temelju točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta, nakon primitka izvještaja iz točke II.4. Općih uvjeta, Komisija može u svako doba suspendirati plaćanja svih ili dijela iznosa namijenjenih dotičnom korisniku:

— ako izvršeni radovi ne odgovaraju odredbama ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava;

— ako korisnik mora državi čiji je državljanin vratiti iznos koji je neosnovano primio po osnovi državne potpore;

— u slučaju povrede odredbi ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, ili ako postoji sumnja ili pretpostavka da su te odredbe povrijeđene, osobito nakon inspekcija ili revizija predviđenih u točkama II.22. i II.23. Općih uvjeta;

— u slučaju sumnje u nepravilnost koju je počinio jedan korisnik ili više njih u izvršavanju predmetnog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i

— u slučaju sumnje u nepravilnost ili utvrđenja nepravilnosti koju je počinio jedan korisnik ili više njih u izvršenju drugog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava koji je financiran iz općeg proračuna Europske unije ili proračuna kojima ona upravlja. U takvom slučaju plaćanja se trebaju obustaviti ako je nepravilnost ozbiljna i sustavna i ako može utjecati na izvršenje predmetnog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

5 U skladu s točkom II.14. stavkom 1. prvim podstavkom podtočkama (a) do (d) Općih uvjeta, koja se odnosi na prihvatljive troškove projekta, ti troškovi moraju, s jedne strane, biti stvarni i, s druge strane, biti utvrđeni u skladu s uobičajenim računovodstvenim načelima i praksom koje korisnik

primjenjuje u svojem računovodstvu i upravljanju. Računovodstvene metode koje se primjenjuju na iskazivanje troškova i prihoda moraju biti sukladne računovodstvenim pravilima koja se primjenjuju u državi u kojoj ugovaratelj ima poslovni nastan i moraju omogućiti sravnjivanje nastalih troškova i prihoda ostvarenih u okviru ostvarenja projekta s odgovarajućim financijskim obrascima i dokazima.

6 Na temelju točke II.14. stavka 1. drugog podstavka Općih uvjeta, iznimno od odredbi prvog podstavka podtočke (a) istog stavka, korisnici mogu odabrati mogućnost prema kojoj trebaju prijaviti prosječne troškove osoblja ako su ispunjeni sljedeći kumulativni kriteriji:

— metoda izračuna prosječnih troškova osoblja jest ona koju je korisnik prijavio kao svoju uobičajenu metodu troškovnog računovodstva; stoga se ona ujednačeno primjenjuje na sva korisnikova sudjelovanja koja su obuhvaćena okvirnim programima;

— metoda izračuna temelji se na stvarnim troškovima korisnikova osoblja kako su iskazani u njegovim zakonom propisanim kontima, bez procijenjenih stavki ili stavki proračuna;

— metoda izračuna iz prosječnih iznosa troškova osoblja isključuje sve neprihvatljive troškovne stavke kako su određene stavkom 3. navedene točke kao i sve troškove koji se uračunavaju u ostale troškovne kategorije, kako bi se izbjeglo dvostruko financiranje istih troškova i

— broj proizvodnih sati koji se primjenjuje prilikom izračuna prosječnih satnica odgovara korisnikovoj uobičajenoj praksi upravljanja, pod uvjetom da ona odražava korisnikova stvarna pravila o radu u skladu s mjerodavnim nacionalnim zakonodavstvom i kolektivnim ugovorima i ugovorima te da se temelje na provjerljivim podacima.

7 Točka II.15. stavak 1. Općih uvjeta određuje da u izravne troškove ulaze svi troškovi koji se mogu izravno pripisati projektu i koje je korisnik odredio kao takve, u skladu sa svojim računovodstvenim načelima i uobičajenim internim pravilima. Što se tiče troškova osoblja, mogu se uračunati samo troškovi sati koje su za potrebe projekta stvarno odradile osobe koje izravno obavljaju poslove i koje moraju biti izravno zaposlene kod korisnika, raditi pod njegovim isključivim tehničkim nadzorom i odgovornošću i primati plaću u skladu s njegovom uobičajenom praksom.

Okolnosti spora

8 ANKO je društvo osnovano u skladu s grčkim pravom čija je djelatnost prodaja i proizvodnja metalurških proizvoda kao i elektroničkih i telekomunikacijskih proizvoda, uređaja i strojeva. Od 2006. sudjelovao je u provedbi više projekata koje je subvencionirala Unija.

9 Dopisom od 1. kolovoza 2011. Komisija je obavijestila ANKO da planira provesti financijsku reviziju, među ostalim, u pogledu projekata Perform i Oasis.

10 Ocjenjujući u bitnome da su postojali valjani razlozi za sumnju u moguću povredu Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u pogledu tih projekata i osobito točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta zbog postojanja nepravilnosti koje je počinio ANKO, Komisija je dvama dopisima od 9. kolovoza 2011. preventivno obustavila plaćanja tom društvu iznosa predviđenih tim ugovorima.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

11 Tužbom podnesenom na temelju članka 272. UFEU-a i arbitražnih klauzula sadržanih u predmetnim ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava ANKO je od Općeg suda zahtijevao da:

— utvrdi da obustava plaćanja koju je Komisija odredila po osnovi projekata Perform i Oasis predstavlja povredu njezinih ugovornih obveza;

— „naloži“ Komisiji da mu isplati iznos od 637.117,17 eura s naslova projekta Perform, uvećan za kamate predviđene točkom II.5. stavkom 5. Općih uvjeta računajući od dostave te tužbe;

— „naloži“ Komisiji da utvrdi da ANKO toj instituciji nije dužan vratiti iznos od 56.390 eura koji mu je isplaćen s naslova projekta Oasis i

— naloži Komisiji snošenje troškova.

12 U prilog svojoj tužbi ANKO je posebno tvrdio da je navedena obustava izvršena protivno ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava koji se odnose na projekte Perform i Oasis i načelu savjesnosti i poštenja kao i bez ikakve pravne osnove.

13 U točki 79. pobijane presude Opći sud prihvatio je tužbeni razlog koji je ANKO istaknuo u prilog prvoj točki tužbenog zahtjeva, sukladno kojem je Komisija obustavila plaćanja za projekte Oasis i Perform bez pravne osnove i protivno ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava koji se odnose na te projekte.

14 Također je u točki 93. te presude Opći sud prihvatio drugu točku tužbenog zahtjeva kojom se traži da se Komisiji naloži plaćanje iznosa suspendiranih po osnovi projekta Perform a da to plaćanje ne prejudicira prihvatljivost troškova koje je prijavio ANKO.

15 Nasuprot tomu, u točki 98. pobijane presude Opći sud odbio je treću točku tužbenog zahtjeva.

Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka

16 Svojom žalbom Komisija od Suda zahtijeva da ukine pobijanu presudu i da ANKO-u naloži snošenje troškova. ANKO smatra da žalbu treba odbiti i snošenje troškova naložiti Komisiji.

17 Zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 17. veljače 2014. Komisija je zahtijevala od Suda da suspendira izvršenje pobijane presude do objave presude o žalbi. Dopisom podnesenim tajništvu Suda 18. veljače 2014. Komisija je također zahtijevala da se, čak i prije nego što druga strana podnese svoje očitovanje, taj zahtjev privremeno prihvati do objave rješenja kojim se završava postupak privremene pravne zaštite.

18 Svojim rješenjima Komisija/ANKO (C-78/14 P-R, EU:C:2014:93) i Komisija/ANKO (C-78/14 P-R, EU:C:2014:239) potpredsjednik Suda odlučio je, kao prvo, da se suspendira izvršenje pobijane presude do objave rješenja kojim se završava postupak privremene pravne zaštite, čak i prije nego što druga strana podnese svoje očitovanje, i, kao drugo, da se suspendira izvršenje pobijane presude do objave presude kojom se završava postupak povodom žalbe u ovom predmetu.

O žalbi

19 Komisija ističe jedan jedini žalbeni razlog prema kojem je Opći sud pogrešno protumačio Opće uvjete. Taj žalbeni razlog podijeljen je na pet dijelova.

20 Kao prvo, Komisija ističe da je Opći sud pogrešno ocijenio tešku i sustavnu narav nepravilnosti kao razloga za obustavu. Kao drugo, poziva se na pogrešnu ocjenu vjerojatnosti ili opasnosti ponavljanja nepravilnosti. Kao treće, Komisija tvrdi da je Opći sud izveo pogrešan zaključak na temelju ANKO-ovih *ad hoc* korekcija. Kao četvrto, Komisija Općem sudu prigovara da je pogrešno protumačio mogućnost korištenja prosječnim troškovima i da je pogrešno primijenio tu mogućnost na fiktivne troškove, što je dovelo do iskrivljavanja dokaza. I na kraju, kao peto, Komisija se poziva na to da je došlo do zabune u pogledu primjene pretpostavki za obustavu, za koje je dovoljna sumnja, i pretpostavki prihvatljivosti troškova, za koje se traži da su utvrđeni sa sigurnošću.

Uvodna očitovanja

21 Treba podsjetiti da je, u skladu s člankom 256. UFEU-a i člankom 58. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije, žalba ograničena na pitanja prava te da se može podnijeti zbog nenadležnosti Općeg suda, zbog povrede postupka pred Općim sudom kojom se povređuju interesi podnositelja žalbe te zbog povrede prava Unije od strane Općeg suda (presuda Commune de Millau i SEMEA/Komisija, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, t. 55.).

22 Stoga je Opći sud jedini nadležan utvrditi činjenice, osim u slučaju kada sadržajna netočnost njegovih utvrđenja proizlazi iz dijelova spisa koji su mu podneseni, te ocijeniti podnesene dokaze. Dakle, utvrđivanje tih činjenica i ocjenjivanje tih dokaza ne predstavlja, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, pravno pitanje koje je kao takvo podložno nadzoru Suda (presuda Commune de Millau i SEMEA/Komisija, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, t. 56. kao i navedena sudska praksa).

23 S tim u vezi nezavisni odvjetnik u točkama 24. i 26. svojeg mišljenja istaknuo je da se ispitivanje koje je Opći sud proveo u pogledu neke ugovorne odredbe ne može smatrati pravnim tumačenjem pa ga stoga nije moguće provjeravati u žalbenom postupku a da se time ne zadire u nadležnost Općeg suda u pogledu utvrđivanja činjenica. Nasuprot tomu, navodna povreda prava Unije koje se primjenjuje na ugovor podliježe nadzoru Suda poput onoga u žalbenom postupku.

24 U ovom predmetu za oba dotična ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, u skladu s člankom 9. tih ugovora, prema njihovu sadržaju mjerodavne su odredbe prava Unije koje se odnose na Sedmi okvirni program za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti, Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL L 248, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 2., str. 145.) te, podredno, belgijsko pravo.

25 Međutim, Komisija se ne poziva na povredu tih odredbi prava Unije.

26 Navedenih pet dijelova jedinstvenog žalbenog razloga treba ispitati s obzirom na ta razmatranja.

Prvi, drugi, treći i peti dio žalbenog razloga

Argumentacija stranaka

– Prvi dio

27 Komisija u biti prigovara da je Opći sud počinio pogrešku prilikom tumačenja točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta kao i prilikom primjene te odredbe na ocjenu „teške i sustavne“ naravi predmetnih nepravilnosti kao razloga za obustavu plaćanja predviđenih ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava u projektima Perform i Oasis.

28 Ona u tom pogledu ističe da se obustava plaćanja nije temeljila na rezultatima izvješća o financijskoj reviziji spornih projekata, nego na teškim i sustavnim nepravilnostima koje su utvrđene prilikom ranijih financijskih nadzora tijekom 2006. i 2008. u vezi s drugim projektima u kojima je sudjelovao ANKO kao i na njegovu odbijanju da se uskladi s preporukama koje je primio prilikom posljednjeg nadzora.

29 Te nepravilnosti ponajprije su se odnosile na uračunavanje uvećanih troškova kao izravnih troškova osoblja za usluge koje su obavile osobe bez traženih znanstvenih kvalifikacija kao i na metodologiju izračuna rashoda, što je dovelo do uvećanja procjene prihvatljivih troškova i gubitka pouzdanosti sustava evidentiranja radnih sati.

30 Nasuprot tomu, ANKO uvodno tvrdi da je žalba koja samo ponavlja tužbene razloge i argumente koji su već izneseni pred Općim sudom nedopuštena jer ona u stvari predstavlja zahtjev za obično preispitivanje tužbe podnesene Općem sudu. Usto se Komisija u svojim argumentima poziva na činjenice, dok žalba mora biti ograničena na pravna pitanja.

31 Što se tiče merituma, ANKO u biti tvrdi da Opći sud nije odbio utvrditi da su navodne „nepravilnosti teške i sustavne“, kako to Komisija pogrešno navodi. Naprotiv, Opći je sud zaključio da Komisija nije pružila dokaz da su ANKO-ove „nepravilnosti“ bile teške i sustavne, iako je na toj instituciji bio teret dokazivanja tih činjenica.

– Drugi dio

32 Komisija tvrdi da je ANKO-ova „metodologija“ izračuna troškova osoblja uzrok nepravilnosti jer istodobno povećava i broj sati i naknadu članovima osoblja. Ta je nepoštena praksa već bila utvrđena u drugim projektima pa je stoga mogla imati utjecaj i na izvršavanje predmetnih projekata. Opći je sud odbijanjem da prizna takvu vjerojatnost ili postojanje sumnje također pogrešno protumačio dotičnu ugovornu odredbu.

33 ANKO pak navodi da Komisija u drugom dijelu žalbenog razloga samo ponavlja argumente koje je već iznijela u prvostupanjskom postupku te smatra da su nedopušteni. Što se tiče merituma, ANKO tvrdi da je Opći sud ispitao i razmotrio činjenice i dokaze koje su stranke podnijele te da je zaključio da Komisija, iako je na njoj bio teret dokazivanja, nije pružila dokaz o tome da su nepravilnosti koje je ANKO počinio u prethodnim projektima mogle utjecati na izvršavanje projekata Perform i Oasis. Stoga Komisija pogrešno tvrdi da je Opći sud „odbio“ priznati da nepravilnosti koje su ANKO-u stavljene na teret u projektima Šestog okvirnog programa mogu utjecati na njihovo izvršavanje.

– Treći dio

34 Komisija priznaje da je ANKO izvršio korekcije i povrat novca. Međutim, to ne znači da je konačno promijenio svoju opću „metodologiju“. ANKO je jednostavno izvršio *ad hoc* korekcije ondje gdje su otkrivene nepravilnosti, a novac je vratio samo u pogledu određenih iznosa za koje je optužen da ih je neosnovano primio i pritom nije poduzeo opće mjere u pogledu nadzora zaposlenika i njihovih kvalifikacija ovisno o dotičnom programu ili u pogledu točnog evidentiranja radnih sati osoblja, a koje bi mogle spriječiti da se ponovno primjenjuje stara „praksa“.

35 ANKO smatra da je treći dio žalbenog razloga nedopušten, s obzirom na to da je Komisija argumentaciju na koju se poziva njemu u prilog već istaknula u prvostupanjskom postupku, a u svakom slučaju i da je neosnovan. Što se tiče merituma, ANKO tvrdi da Opći sud nije samo ocijenio korekcije koje je proveo. Naprotiv, on svoj zaključak nije temeljio isključivo na tim korekcijama, nego je ocijenio i druge dokaze, a posebno dopis od 3. ožujka 2009. koji je podnijela sama Komisija. Iz tog dopisa može se utvrditi, s jedne strane, da ANKO nije odbio primijeniti metodu izračuna u skladu s Komisijinim preporukama i, s druge strane, da nije ustrajao na primjeni pogrešne metode izračuna.

– Peti dio

36 Komisija se poziva na to da se Opći sud zabunio u pogledu primjene pretpostavki za obustavu plaćanja, za koje je dovoljna obična sumnja, i pretpostavki prihvatljivosti prijavljenih troškova.

37 Komisija s tim u vezi tvrdi da je obustava plaćanja privremena mjera koja joj na taj način omogućuje da postupa prema mogućem učinku, to jest na običnoj vjerojatnosti učinka. Stoga nije nužno da sa sigurnošću utvrdi postojanje povrede i štete.

38 ANKO smatra da je Komisijina argumentacija nedopuštena jer zapravo želi dovesti u pitanje činjenična utvrđenja Općeg suda.

39 Što se tiče merituma, ANKO podsjeća da je Opći sud u nekoliko točaka pobijane presude utvrdio da Komisija nije bila dužna sa sigurnošću dokazati da su nepravilnosti imale utjecaj na ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava projektima Perform i Oasis. Opći je sud, naprotiv, utvrdio da Komisija nije dokazala ni mogućnost ili vjerojatnost takvog učinka. ANKO također tvrdi da do obustave plaćanja ne smije doći na temelju Komisijine apsolutne diskrecijske ovlasti, koja bi u tom slučaju mogla obustaviti plaćanja pozivajući se tek na postojanje sumnje u pogledu nepravilnosti. Točka II.5. stavak 3. podtočka (d) Općih uvjeta predviđa Komisijinu obvezu da dokaže, kao prvo, da su nepravilnosti bile teške i sustavne i, kao drugo, da mogu utjecati na izvršavanje tih ugovora u budućnosti.

Ocjena Suda

40 Valja podsjetiti da je u točkama 46. do 79. pobijane presude Opći sud analizirao odredbe točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta, a posebno je razmotrio je li ispunjena ondje navedena peta pretpostavka.

41 S tim u vezi u točki 65. pobijane presude Opći je sud zaključio da „Komisija nije u dovoljnoj mjeri dokazala ni to da su utvrđene nepravilnosti bile teške i sustavne kao ni to na koji bi način takve nepravilnosti, kada bi i bile dokazane, mogle utjecati na izvršavanje projekata Perform i Oasis“.

42 Međutim, valja utvrditi, kako je to i nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 43. svojeg mišljenja, da Komisija prvim, drugim, trećim i petim dijelom jedinstvenog žalbenog razloga samo osporava zaključak do kojeg je Opći sud došao i isključivo želi da Sud tumačenje točke II.5. stavka 3. podtočke (d) Općih uvjeta Općeg suda zamijeni svojim tumačenjem.

43 Usto, Komisija se, kako je istaknuto u točki 25. ove presude, ne poziva na povredu prava Unije.

44 U smislu sudske prakse koja se navodi u točkama 21. i 22. ove presude, prvi, drugi, treći i peti dio jedinstvenog žalbenog razloga valja odbiti kao nedopuštene.

Četvrti dio žalbenog razloga

Argumentacija stranaka

45 Komisija uvodno podsjeća na to da kriteriji moraju biti kumulativno ispunjeni kako bi se prosječni troškovi osoblja mogli prijaviti. Kao prvo, metoda izračuna prosječnih troškova osoblja mora biti ona koju je korisnik prijavio kao svoju uobičajenu metodu troškovnog računovodstva. Kao drugo, metoda izračuna mora se temeljiti na stvarnim troškovima korisnikova osoblja kako su iskazani u njegovim zakonom propisanim kontima, bez procijenjenih stavki ili stavki proračuna. Kao treće, metoda izračuna iz prosječnih iznosa troškova osoblja mora isključivati sve neprihvatljive troškove i, kao četvrto, broj proizvodnih sati koji se primjenjuje prilikom izračuna prosječnih satnica mora odgovarati

korisnikovoj uobičajenoj praksi upravljanja. Kada je riječ o potonjem kriteriju, Komisija naglašava da je Opći sud pojasnio da se uračunati mogu samo troškovi sati koje su za potrebe projekta stvarno odradile osobe koje izravno obavljaju poslove.

46 Komisija tvrdi da Opći sud, prihvaćajući valjanost određenih troškova osoblja koje je ANKO prijavio tako što je uputio na ugovorne odredbe, a osobito na točku II.14. stavak 1. drugi podstavak Općih uvjeta, nije u točkama 71. do 75. pobijane presude poštovao opseg tih ugovornih odredbi koje omogućuju da se primijeni metoda izračuna rashoda na temelju prosjeka, ali samo pod uvjetom da se taj prosjek računa na temelju stvarnih, a ne fiktivnih troškova osoblja. Primjena „prosjeka“ na temelju predmetnih odredbi ne može osnažiti takve fiktivne troškove jer se prosjek mora utemeljiti na stvarnim troškovima.

47 U tom pogledu, Komisija pojašnjava da ne osporava mogućnost primjene prosječnih iznosa troškova osoblja, nego uzimanje u obzir troškova koji nisu stvarni, bilo zato što naknade za rad nisu odgovarale specijalizaciji zaposlenog osoblja, bilo zato što proizvodni sati nisu bili stvarni, nego fiktivni.

48 Stoga je tumačenje Općeg suda u pogledu predmetne odredbe pogrešno, a izložena argumentacija bez učinka, s obzirom na to da je već u odnosu na pet dotičnih projekata utvrđeno da troškovi na koje se ANKO poziva barem djelomično nisu stvarni, a što je protivno onomu što se traži u Općim uvjetima.

49 Prema Komisijinu mišljenju, Općem sudu s tim u vezi može se prigovoriti da je iskrivio dokaze, s obzirom na to da ANKO nije uzeo u obzir prosječne troškove, nego točan broj proizvodnih sati i točnu naknadu za rad za koje je, u pogledu najstarijih ugovora, izvršena *ad hoc* korekcija za svakog zaposlenika, a kako stoji u izvješćima revizije. S obzirom na to, pobijana je presuda zahvaćena, s jedne strane, povredom koja se tiče prava kada je riječ o tumačenju predmetnih ugovornih odredbi i, s druge strane, iskrivljavanjem ANKO-ovih dokaza od Općeg suda.

50 Prema ANKO-ovu mišljenju, ti su argumenti očito neosnovani u dijelu u kojem se odnose na navodno iskrivljavanje dokaza, dok su u preostalom dijelu nedopušteni jer Komisija u stvari nastoji dovesti u pitanje činjenična utvrđenja Općeg suda.

51 Kada je riječ o meritumu, ANKO, među ostalim, tvrdi da je Opći sud u točkama 72. do 75. pobijane presude ispitao je li Komisija u konkretnom slučaju dokazala da je ANKO-ova metodologija evidentiranja troškova bila u skladu sa zahtjevima točke II.14. stavka 1. prvog podstavka podtočke (d) i drugog podstavka Općih uvjeta. ANKO navodi da je Opći sud, nakon što je ispitao relevantne elemente, zaključio da „Komisija uopće nije dokazala da [ANKO-ova] metoda nije bila u skladu točkom II.14. stavkom 1. prvim podstavkom podtočkom (d) i drugim podstavkom [Općih uvjeta]“.

52 Usto, pitanje prihvatljivosti troškova, to jest utvrđivanja jesu li i u kojoj mjeri stvarni ili fiktivni, prelazi okvire ovog spora, s obzirom na to da je Opći sud razmotrio samo pitanje je li obustava plaćanja koju je Komisija odredila u pogledu ANKO-a legitimna i sukladna toj točki. Što se tiče iskrivljavanja dokaza, ANKO, među ostalim ističe da Komisija ne navodi koje je dokaze Opći sud iskrivio i ne dokazuje pogrešku u analizi koja je u njegovoj ocjeni dovela do tog iskrivljavanja. Nadalje, ANKO se ne slaže s tim da su dokazi iskrivljeni.

Ocjena Suda

53 U dijelu u kojem Komisija dovodi u pitanje tumačenje Općeg suda u pogledu Općih uvjeta, četvrti dio žalbenog razloga, s obzirom na sudsku praksu iz točke 22. ove presude, valja odbaciti kao nedopušten.

54 Što se tiče navoda da je Opći sud iskrivio dokaze, iako je točno da se Komisija u skladu s ustaljenom sudskom praksom izričito pozvala na takvo iskrivljavanje (vidjeti osobito rješenje Walcher Meßtechnik/OHIM, C-374/14 P, EU:C:2015:101, t. 27.), ipak valja utvrditi da, također prema

ustaljenoj sudskoj praksi, navedeno iskrivljavanje treba očito proizlaziti iz dijelova spisa a da nije potrebno pristupiti novoj ocjeni činjenica i dokaza (vidjeti presudu Tomra Systems i dr./Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, t. 27. kao i navedenu sudsku praksu).

55 Usto, kako je Sud već presudio, iskrivljavanje dokaza pretpostavlja da je Općі sud očito prekoračio granice razumnog ocjenjivanja dokaza. Stoga za dokaz takvog iskrivljavanja nije dovoljno predložiti drukčije tumačenje tih dokaza od onoga koje je dao Općі sud (vidjeti presude Activision Blizzard Germany/Komisija, C-260/09 P, EU:C:2011:62, t. 57. kao i Komisija/Aalberts Industries i dr., C-287/11 P, EU:C:2013:445, t. 52.).

56 Upravo uzimajući u obzir ta načela, valja zaključiti da tumačenje koje je Općі sud dao u točkama 71. do 79. pobijane presude nije iskrivljavanje dokaza.

57 Naime, u točki 75. pobijane presude Općі sud jednostavno je ocijenio da „Komisija uopće nije dokazala da [ANKO-ova] metoda nije bila u skladu točkom II.14. stavkom 1. prvim podstavkom podtočkom (d) i drugim podstavkom [Općih uvjeta]“.

58 Kako je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 55. mišljenja, čak i ako je moguće drukčije tumačenje sustava uračunavanja troškova koji je ANKO primjenjivao u ranijim projektima, Komisija ipak nije dokazala da je činjenično utvrđenje Općeg suda očito pogrešno - to jest u pogledu sadržaja Općih uvjeta, namjere stranaka kao i okolnosti u kojima je predmetni ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sklopljen i izvršavan – pa stoga nije dovoljno utvrđeno da je došlo do iskrivljavanja dokaza.

59 Stoga četvrti dio žalbenog razloga nije osnovan.

60 Uzimajući u obzir sva prethodna razmatranja, žalbu valja odbiti kao djelomično očito nedopuštenu i kao djelomično neosnovanu.

Troškovi

61 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. istog Poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. tog Poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku te s obzirom na to da je ANKO zatražio da ona snosi troškove, treba joj naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Žalba se odbija.

2. Europskoj komisiji nalaže se snošenje troškova.

Potpisi